

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 9. avgust 2001 številka 32 (3130) • letnik 56 • cena 10 šil. • 0,73 evra

ŽITRAJSKI OPEN AIR
NA DVORIŠČU FAROVŽA

Petek, 17. 8. • 20.30

Folklorna noč / Dalmatinski večer

Sobota, 18. 8. • 20.30

skupina Bališ

Nedelja, 19. 8. • 20.30

»Voice factory«

Genova: grda igra politike in italijanske policije

Gospodarsko-politični vrh Gosmerice najmočnejših držav v Genovi bo še dolgo zaposloval politike, javnost, pravnike, predvsem pa združenja in ljudi, ki se borijo za človekove pravice, ter njihove svojce.

Iz dneva v dan prihaja na svetlo vse več informacij o brutalnem in zaničujočem ravnanju in postopanju italijanskih varnostnih sil z demonstranti v Genovi. Italijanski policiji in oblastem je očitno šlo za popolno kriminalizacijo vseh protidemonstrantov, in to ne glede na to, da je izredna večina bila miroljubna. Ti so hoteli mirno izraziti svoj protest proti sistemu svetovnega gospodarstva, ki sloni in temelji na brezvestnem izkoriščanju svetovnih virov in v škodo mnogih revnih držav na zemlji. Le peščico demonstrantov je treba šteti med poklicne in brezvestne izgrednike.

Med miroljubnimi demonstranti v Genovi je bila tudi avstrijska skupina »VolxTheater-

karawane« z Dunaja. To je združenje ljudi, ki so se zapisali čuvanju in ohranjanju človekovih pravic z metodami odra in umetnosti. In pravica do življenja v človeških razmerah je še kako človekova pravica. Ta skupina odklanja nasilje, ki je popolnoma nasprotno njeni

umetniški in izrazni filozofiji, se pa seveda z odrskimi sredstvi in pristopi ukvarja s fenomenom nasilja. Človekove pravice in nasilje sta dve točki, ki sta si elementarno nasprotni. »VolxTheaterkarawane« se je odločila za prvo.

Nadaljevanje na 2. strani

LJUDSKO ŠTETJE

Koroško prebivalstvo prepočasi narašča

Prvi, tako rekoč osnovni podatki letošnjega ljudskega štetja so že znani, za mnoga mesta in nekatere dežele pa niso nič kaj razveseljivi. Od števila prebivalstva je namreč odvisna višina zveznih finančnih prispevkov. Več prebivalcev, več denarja, manj prebivalcev, manj denarja v občinski ali deželni blagajni.

Med zveznimi deželami, ki jim podatki štetja delajo preglavice, je tudi Koroška. 15. maja 2001, to je bil uradni konec štetja, je na Koroškem imelo 561.114 oseb svoj glavni bivalni sedež ali 2,4 % več kot prej.

Kljub temu prirastku pa je Koroška na predzadnjem mestu med zveznimi deželami, zadnja je Štajerska, kajti povprečni statični prirastek, ki zagotavlja dodatne vsote za deželo, naj bi bil 4 %. Vsaka zvezna dežela, ki je pod to črto, bo prihodnjih deset let iz zveznega lonca dobila pač manj denarja. Novo ljudsko štetje bo leta 2011.

Iz podatkov, ki so jih pri Statistic Austria, to je bivšem avstrijskem statističnem uradu na Dunaju, že izluščili iz števnihih pol, je razvidno, da bojo predvsem velika urbana središča izgubila največ prebivalcev in s tem tudi denarja. Dobitniki štetja pa bojo obmestne občine, ki imajo na eni strani dobre prometne vezi s prestolnico, hkrati pa urejeno podeželsko infrastrukturo.

Za Koroško velja, da bojo občine vdolž rek, ob turističnih centrih (poletni in zimski turizem) ter v osrednjem predelu dežele in pa seveda mesta kot Celovec, Wolfsberg, Šentvid, Beljak, Trg, Špital in tudi Velikovec med profiterji štetja. Obrobne občine s pretežno agrarno oz. slabo razvito ostalo infrastrukturo pa bojo še bolj nezadovolje. Štetje je potrdilo, da okraj Velikovec ponovno sodi med gospodarsko najmanj zanimive. Negativno predvsem istopa občina Železna Kapla (več kot 10 % manj prebivalcev), slabo pa kaže tudi za Sele in Borovlje. **Franc Wakounig**

OBČINA ŽELEZNA KAPLA je kot nadaljevanje letošnjega žeganja v dolini Bele pripravila vrsto izredno zanimivih prireditev. Na sliki z desne: Vodja projekta Zdravko Haderlap, predsednik društva Vellachtaler Trachtenkapelle Adolf Welz, predsednik turističnega društva občine Walter Jerlich, podžupan Engelbert Ojster in uradnik Josef Pasterk. **Več na strani 3.**

51 GORENJSKI SEJEM

Mednarodna udeležba in mešano blago

Nad 500 let že je Kranj pomembno slovensko in srednjeevropsko sejemska mesto. Najbolj znana sejemska prireditev je Mednarodni gorenjski sejem, ki je tradicionalno vezan na dneve okoli Velike gospojnice. Letos bo sejem trajal od 10. do 19. avgusta, odprt pa bo med 9. do 19. uro, večerni zabvani program pa bo trajal od 20. do 24. ure.

Na 51. Gorenjskem sejmu bo razstavljalo in se predstavilo 148 direktnih in 297 zastopanih razstavljalcev iz 15 držav: Avstrija, Nemčija, Švica, Francija, Švedska, Finska, Kanada, Japonska, ZDA, Norveška, Belgija, Koreja, Hrvaška, ZR Jugoslavija in seveda Slovenija.

Kljub tej mednarodni paleti pa je Gorenjski sejem še vedno močno usmerjen v vsakdanje potrebščine ljudi, lahko bi rekli, da je to sejem mešanega blaga z mednarodno udeležbo. Močan poudarek pa so letos namenili zabavnemu programu in gostinski ponudbi. **F.W.**

PREBLISK

■ Presvetli cesar je spet enkrat dokazal svojo brezmejno dobroto in skrb za dobrobit svojega tlačanstva. Otrokom v šolah bo dal po en zlatnik, pardon, po tisoč šilingov, kajti namreč presvetli cesar dobro ve, kako kruta je papirna industrija, ki zahteva ogromno denarja za potiskan in nepotiskan papir. Pa čevlje je tudi treba nove v jeseni, pa avtobus stane, pa ...

In tako je presvetli cesar, ker vse to ve in ker ponoči ne more spati zaradi svojega podložnega mu ljudstva, že vnaprej navil davke, da bo imel za tavžanterje, ki jih bo razdelil milemu mu narodu. Bogatim vzeti in revnim dati, to je delal že Robin Hood in slava njegova do danes ni

pozabljena. Sodobni Robin Hoodi niso tako natančni. Kdo pa je že bogat in kdo reven? Pa se vzame vsem po več tisočakov in se potem po enega razdeli, slava njemu in mili majki domovini! Bodo že študentje plačali, kaj pa rinejo na univerze, ki so, kot vemo, eno samo leglo levih ekstremistov, policijsko zaznamovanih in z dubiozno karakteristiko.

Otrokom tisočake

Pa saj bo obvezno šolstvo prišparalo tudi pri zapiranju majhnih šol. In Fortuna v osebi presvetlega cesarja si je napolnila svoj rog; iz prepolnega pa padajo drobtine. **S. W.**

Slovensko kulturno društvo
Globasnica

vabi na prireditev

Trivium – Tri poti – Drei Wege

v torek, 14. avgusta 2001
na gori Sv. Heme pri Globasnici

SODELUJEJO UMETNIKI:

Gerhild Tschachler-Nagy (objekti)
Rudi Benetik (inštalacija)
Anna Nöst (besede)
Fabjan Hafner (brezročno govorjenje)
Gilbert Sabitzer (sopranski saksofon)
Janez Gregorič (kitara)

Prisrčno vabljeni!

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Po nedolžnem v zaporu

Zakaj je skupina »VolxTheaterkarawane« prišla med mlinska kolesa italijanskega pravosodnega sistema, je njenim članom popolnoma nejasno. Italijanske oblasti jim očitajo, da je skupina bila udeležena pri najhujših izgredih med vrhom.

Skupina to odločno zavrača, in kot vse bolj kaže, z dobrimi argumenti. Članica skupine je tudi Vida Bakondy, hči globaške zdravnice Marije Bakondy. Vida na Dunaju študira etnologijo in zgodovino, poleg tega pa se angažira pri »Volx-Theaterkarawane«.

Prepovedano srečanje

Ob koncu preteklega tedna sta Marija Bakondy in njen mož Ron hotela obiskati Vido v genovskem zaporu. S formalnimi triki so italijanske oblasti materi prepovedale stik s hčerko. Le očetu, ki je kot Vida tudi ameriški državljan, so na izrecen pritisk in zahtevo ameriške ambasade dovolili, da je pod nadzorstvom smel govoriti s hčerjo.

»VolxTheaterkarawane« je v Genovo prišla iz Lendave v Sloveniji in se je vmes ustavila tudi pri Peršmanu. Skupina je brez pripomb in večjih ovir in težav prišla v Genovo. Na poti so

jo sicer nekajkrat pregledale varnostne oblasti, a nič sumljivega ter obremenjujočega niso našle. Prav zato je skupina tudi brez težav smela v mesto, ki so ga italijanske oblasti spremenile v najbolj varovano trdnjavo sveta.

Ko so se v mestu zaostriili konflikti med policijo in demonstranti, je »VolxTheaterkarawane« nameravala Genovo predčasno zapustiti. Zaradi totalne blokade mesta to ni bilo mogoče. Čim se ji je nudila možnost, je odšla. In oblasti so jo pustile.

Pretepanje zapornikov

A hudo presenečenje je karavana šele čakalo. Približno dvajset kilometrov izven mesta je poli-

cija ustavila skupino, zajela njene člane ter jih odvedla v zapor.

Vida je svojemu očetu povedala, da so si italijanski policaji najprej »privoščili« moške člane skupine in z njimi zelo surovo ravnali. Zato je bilo ženske strah, da se jim bo zgodilo isto. A se ni.

Policija se je pri aretaciji požvižgala na vse pravne in civilizacijske norme. Ne le, da je pretepla moške, tudi svojcev zajetih ni informirala, in vse

člane skupine je vtaknila v samice. Zato jih je bilo na začetku zelo strah, da o njihovi usodi nihče ne bi ničesar zvedel.

Italijanske oblasti so zapornike skušale čim bolj izolirati. Marija Bakondy do danes ni mogla telefonirati s hčerjo. Pa tudi pošiljke s knjigami, obleko, denarjem ter osebnim pismom Vida še ni dobila. Trenutno Vidi gre okoliščinam ustrezno dobro, tudi zato, ker zna italijansko. Globoko je prepričana, da bo kmalu na svobodi.

Ob vsem tem pa ostaja grenek priokus zaradi ravnanja Avstrije. Kot da se je ta vlada požvižgala na zaščito svojih državljanov v tujini. Nemčija, ZDA in Velika Britanija so svoje državljanke, zaprte v Genovi, neprimerno bolj odločno in konsekvntno zaščitile in tako izbrile njihovo prostost. Avstrijske oblasti, in to z zunanjo ministrico Ferrero-Waldner na čelu, pa so popolnoma odpovedale. Ko

je že javnost vedela, da so v zaporih surovo obračunavali z demonstranti, je zunanja ministrica še zmeraj in z nasmeškom govorila o »zaupanju v italijansko justico«, ter je zaprte Avstrijce pred vso javnostjo črnila kot »amtsbekannte« osebe. Pri tem se je sklicevala na informacije iz notranjega ministrstva, ki je italijanske oblasti pridno zalagalo z materialom o zaprtih.

Seveda ministrica ni povedala, ali pa je pozabila, da zaprti sploh niso osumljeni nobenega kaznivega dejanja, da so skratka nedolžni. In tudi to je pozabila povedati, da pojem »amtsbekannt« še ni negativen, lahko pa je v takšnem kontekstu usoden. Konec koncev je vsak državljan »amtsbekannt« (oblastem in uradom znan). Ona kot ministrica tudi, celo v drugih državah, pa zategadelj še ni nihče zahteval, da jo je treba zapreti.

Urad zveznega predsednika Klestila, na katerega se je družina Bakondy obrnila po pomoč, se je slabo odrezal. Šele včeraj, v torek, je poprosil italijanskega predsednika Champija za posredovanje.

Brez odločnega nastopa evropskega poslanca Zelenih Voggenhuberja in brez kritičnega žurnalizma bi ozadja brutalnega nastopa italijanskih obalsti med vrhom in po njem ter jalovo in klavarno avstrijsko zastopanje sploh ne prišlo na dan. Franc Wakounig

Samoumevnost

Za Nemčijo, ZDA in Veliko Britanijo je bilo popolnoma samoumevno, da z vso močjo ščitijo svoje državljanke, zaprte in priprte v Genovi in jih čimprej rešijo iz krempljev italijanskega pravosodnega aparata. Za Avstrijo pa je očitno samoumevno, da je svoje državljanke v Genovi le še bolj tlačila v brezupje italijanskih ječ. Če bi Avstrija vsaj kanček energije, ki jo je uporabila za nastop proti svoječasnim eujevim sankcijam, zdaj uporabila tudi za zaščito svojih državljanov v Genovi, potem bi morda bilo samoumevno, da bi ta država v Evropski uniji uživala več ugleda in spoštovanja. Tako pa velja le še za kverulantskega kantonista, ki se proti večjim klanja, slabotnejše pa tlači. Tudi svoje državljanke, pa najsi je treba ali pa ne.

DVOJEZIČNO ŠOLSTVO

S polresnicami v zagovor?

Pri snovanju novega koroškega šolskega zakona se obstoječa veljavna zakonodaja za javno dvojezično šolstvo ni upoštevala. SV je objavil 26. julija po koroški deželni tiskovni službi posredovano tiskovno izjavo v slovenskem jeziku – Haiderjevo reakcijo na številne proteste posameznikov in organizacij, ki obsojajo zaprtje majhnih dvojezičnih ljudskih šol na Koroškem.

Načelno je treba ugotoviti, da prizadetim in poznavalcem šolske situacije za koroške Slovence tudi izjava potrjuje dejstvo poskusa nadaljnega raznarodovanja v šoli po trenutno danih možnostih.

Koliko je vredna šolska zakonodaja za dvojezično šolstvo?

V novem zakonu in izjavi nekateri veljavni šolski predpisi za javne dvojezične ljudske šole niso upoštevani, kot da jih ne bi bilo. Pri snovanju in sklepanju novega koroškega šolskega zakona so se mnogi predpisi porinili v stran, kot da javna dvojezična ljudska šola ne bi obstajala. Torej zanjo ta zakon ne velja. Silijo nas v pritožbo.

Kar se je pred približno 14 leti sklenilo v avstrijskem parlamentu in se nam je takrat vsililo (npr. uvedba dodatnih učiteljev, 20 kot maksimalno število otrok za razred, možnost odprtja razreda pri številu sedmih otrok itd.), sedaj nočejo več upoštevati, čeprav vsi pred-

pisni veljajo. Takrat so FPÖ-politiki v šolski komisiji na Dunaju argumentirali: Za manjšino nam nič ne sme biti predrago. Manjšino je treba podpirati.

Koroški politiki vedo za hitro pozabljanje dogajanja in to dejstvo nekateri vkalkulirajo v svoje akcije. Celo leto dni staro obljubo o reševanju vseh zadev, ki se tičejo slovenske manjšine, v konsenzu, so nekateri očitno namenoma pozabili.

Ker vodstvo osrednjih slovenskih organizacij velike nevarnosti, ki preti dvojezični šoli (tako izgleda) prepozno spoznava, je protislovensko politiko na Koroškem možno nadaljevati.

Haiderjev »argument za zaprtje prizadetih dvojezičnih ljudskih šol« iz tiskovne izjave: »... namen novega koroškega šolskega zakona (je) vendar ta, da se omogoči ohranitev zelo majhnih šol (...) in se s tem prispeva k pospeševanju podeželske regije.« Kdor tudi za dvojezično šolstvo tako argumentira, ne govori resnice. Šole, ki se sedaj zapirajo, so vendar desetletja obstajale. Ob upoštevanju obstoječe šolske zakonodaje za dvojezično šolstvo pomenijo navedene številke 30 in 20 močno okrnjevanje dvojezične šole, spodkopavanje njenih temeljev. Torej poslabšanje situacije! Ukrepe ocenjujem kot protizakonito dejanje.

Šola je pomoč regiji

Kot pomoč regiji in slovenski

narodni skupnosti bi razumel obstoj šole z ravnateljstvom npr. pri številu sedmih otrok. Posebno za nestrnjene gorske vasi in zaselke pomeni šola mnogo več kot le ustanovo, kjer se otroci uče branja, pisanja, ... Na takih šolah so otroci štiri leta tesno povezani z domačim slovenskim jezikom, s krajevno kulturo. Verjetnost, da bodo domači kraj vzljubili in ostali tu tudi kot odrasli, je večja, kot pa, če se sedemletni odpravijo v njim tuj večji kraj.

Teza o nedopustnosti zapiranja »zadnje« dvojezične šole v občini je spočeta pri »modrem omizju« in jo pojmujem kot žaljivo. V Celovcu je mnogo šol, a so v Celovcu. Na Obirskem npr. je ena, dvojezična, naslednja je v drugem kraju in oddaljena mnogo kilometrov. Potreba po ohranitvi šole je nujna! Se koroški šolski referent zaveda, da so »šole slovenske manjšine« javne avstrijske šole posebnega tipa, dostopne za vse? Zakaj dopušča sprejemanje koroške šolske zakonodaje brez upoštevanja posebnosti dvojezične šole? Ravno kar sprejeta nova zakonodaja po moji presoji lahko velja le za šole izven območja manjšinskega šolskega zakona. V praksi pa šolski referent novi zakon uporablja tudi za dvojezične šole. Vedeti mora vendar, da ne upošteva kar nekaj zakonskih predpisov.

Ob zapiranju šol pospeševanja podeželskih regij ne opažam – razen v Slovenjem Plajberku, ko bo/je deželni glavar izpolnil dano obljubo.

Franc Kukovica

Informatika na slovenski gimnaziji

Zadnji teden preteklega šolskega leta (2./3. 7. 2001) je bil na slovenski gimnaziji, kakor že leta doslej, dvodnevni slavistično-pedagoški seminar. Letos je bil v celoti namenjen sodobni informacijski tehnologiji na šoli. Informatika vse bolj oblikuje in obvladuje naše življenje, tako tudi šolski pouk. Veliko je priložnosti, kako z informatiko poprestiti pouk in ga napraviti za mladino še bolj privlačnega pa zanimiviga.

Informatizacija šol je v Sloveniji veliko bolj napredovala kakor v Avstriji. Zategadelj je slovenska gimnazija povabila na seminar predavatelje iz Slovenije; ti so oblikovali prvi dopoldan (ponedeljek, 2. 7.). Tomaž Skulj (Zavod Republike Slovenije za šolstvo, program računalniško opismenjevanje) je uvodoma predaval o informatizaciji slovenskih šol. Marjan Kozjek (Gimnazija in Srednja ekonomska šola Trbovlje) je pokazal primer celovite informatizacije ene izmed slovenskih šol. O uporabi računalnika pri posameznih predmetih je govoril Borut Čampelj (ZRSŠ, program Ro), obenem pa je tudi nakazal naloge računalnikarja kot organizatorja informacijskih dejavnosti na šoli. Pomembno je bilo tudi spoznati, kako se uporablja računalnik pri konkretnem

predmetnem pouku. Vilma Brodnik (ZRSŠ) je govorila o zgodovini, Igor Lipovšek (ZRSŠ) pa o geografiji.

Ponedeljkov popoldan in torek sta bila namenjena uporabi računalnika pri pouku na slovenski gimnaziji. Profesorica Maja Millionig-Kupper je vodila skupino humanistično-jezikoslovnih predmetov, profesor Martin Urbajs pa skupino realistično-naravnoslovnih predmetov. Kolegom in kolegicam so se pokazale številne možnosti za posodobitev pouka. Izkazalo pa se je tudi, da je na slovenski gimnaziji na razpolago premalo računalnikov in ustreznih naprav.

Pri zaključni razpravi se je pokazala želja, da bi pri naslednjem slavistično-pedagoškem seminarju namenili vsaj en dan informatiki. Treba bo poglobiti sodelovanje z ZRSŠ in obiskovati predavanja pa seminarje, ki jih zavod prireja. Pomembno je tudi, da se na gimnaziji sami prirejajo za učiteljski zbor tečajji iz informatike.

V okviru letošnjega slavistično-pedagoškega seminarja je bila v petek, 22. majnika 2001, ekskurzija v Kranj. Na sporedu so bili obisk na Prešernovem grobu in v kranjski gimnaziji pa ogled tovarne Iskraemeco. Seminar je vodil provizorični vodja Jože Wakounig.

OBČINA ŽELEZNA KAPLA

Zanimiv kulturni projekt

Nobena skrivnost ni, da tarejo občino Železna Kapla gospodarske skrbi, saj si od zaprtja tovarne celuloze Obir ni več opomogla. Kljub temu pa občinski možje niso vrgli puške v koruzo in poskušajo v ta lepi kraj – oziroma kraje – privabiti čimveč ljudi, gospodarstvenikov, v pospešeni meri pa tudi turiste.

Vrsta iniciativ (na primer Coppla Kaša, združenje za prodajo kmečkih pridelkov, pa tudi lesa) skuša izpolniti gospodarsko vrzel. Tokrat so se na občini odločili za kulturni projekt, saj beseda kultura nikakor ne izključuje gospodarskega aspekta. Nasprotno, prav kultura je največji in najboljši nosilec dobrega imena.

Kakor po vseh južnokoroških krajih praznujejo tudi v Kapli (oziroma v dolini rečice Bele) občinski praznik, ki se

mu ljubeznivo reka žegnanje. Tega tudi tokrat ne bodo izpustili in bo potekal 18. avgusta po običajnem, utečenem načinu. Naslednjega dne, 19. avgusta, pa se bodo zvrstile prireditve (natančnejši program bomo objavili naslednji teden), ki obetajo izredno kvaliteto. Pobudnik tega »eventa« je predsednik društva Vellachtaler Trachtenkapelle Adolf Welz. To društvo praznuje letos svojo 40-letnico; namesto da bi povabili na eno samo lastno prireditev, se je ideja razširila na vso občino, in kakor poudarja Welz, na vsak način bo to dvojezičen praznik.

Za vodjo in izpeljavo projekta je občina angažirala znanega Zdravka Haderlapa, ki je s svojimi kulturnimi projekti plesnega gledališča znal privabiti in navdušiti publiko.

Po vsej Železni Kapli bo postavljenih šest odrov, na katerih se bodo zvrstili glasbeniki, naj jih tokrat navedem le nekaj: od Vellachtaler Trachtenkapelle do godbe na pihala z Vogrskega, ansambel Korenika, za »modernejšo« pa The Slanders, Irony of Fate, Skyloop, any bruzz, Baby blue Gun (blues), Kontraband, Bluespumpn, Austrian Blues Bothers, romska skupina z Ružo Nikolić-Laktoš in drugi. 23. avgusta pa je na sporedu finale kviza o klimi.

V sklop prireditev pa šteje tudi tekaška štafeta skozi Avstrijo oz. Koroško in Slovenijo med 21. in 25. avgustom, prijavi pa se lahko vsi, saj pravila dovoljujejo vsa mogoča prevozna sredstva, le da ne onesnažujejo okolja. Prijavite se lahko na občini Železna Kapla, tel. 04238/8311-0.

Na prireditve so vabljeni vse sosednje občine tu in onstran meje in nekaj županov je že zagotovilo svojo prisotnost.

Vabljeni tudi vi!

Gradišče na Turnah – avgust 2001

Severno od vasi Svatne (Schlatten) so na hribu, ki mu domačini pravijo Turne, dobro vidni ostanki mogočnega gradišča. Hrib Turne – nadm. viš. 635 m – markantno izstopa iz okoliške pokrajine. Visok je približno 80 m (na južni strani približno 50) in meri v smeri vzhod-zahod nad 450 metrov. Okoli Turn se razprostirajo zaselki in vasi: Tešinja, Šentpeter,

možno govoriti o enkratni gradbeni fazi oz. poselitvi. Sledovi prezidav in morda propadanj bodo spremljali še gotovo dolgotrajno raziskovanje gradišča, ki obsega gotovo še druge zgradbe. Lahko se jih domneva v raznih ostankih zidov, tlaka in morda tudi v stopničasti strukturi današnjih gozdnih tal.

Cilj obnovitvenega projekta je pregled in revitalizacija razvalin na Turnah. S pregledom gradišča, ki je poznano predvsem kot grad Rasa, in s pisnimi viri naj se ponazarja pomen te nepoznane dediščine. Neločljivo s tem naj je dokumentirana tudi zgodovina celotnega gornjega Roža.

KULTURNI DOM PLIBERK

Ob 20-letnici smrti Mirka Kumra-Črčaja – Zgodba o navadnem človeku

Izpod peresa Janka Messnerja

Že včasih ponekod ni bil čislan, ker je dišal po hlevu in gumnu, po gnoju in gnilem krompirju, po znojnem trupu in gnilih zobeh, skratka, po pomanjkanju materialne kulture.

Gojil pa je duhovno kulturo, bral mohorjevke in razmišljal o življenju in smrti. Tako tudi in zlasti Prežihov Voranc, tako tudi in zlasti Črčejev Mirko.

Oba sta bila navadna človeka, navajena brati in misliti in pretresati, koliko tehta človekov ponos, koliko njegovo dostojanstvo; koliko je vredna njegova verodostojnost in koliko njegovo hinavčenje, klečeplazenje, sprenevedanje.

Tedaj, v njunem in mojem času, je veljalo: obljuba dela dolg, svoji k svojim, ta borni na levo, ta premožni na desno ... Šele mrtvaški prt jih je združeval, v sprevedu k črni jami – v Hrastovljah na primer – korakajo spredaj cesar in kralj, opati in monsinjori, za njimi škofi in kardinali, za njimi bankirji in oderuhi vsake sorte z napetimi mošnjami, na koncu spreveda pa navadni kmet z motiko in navadni hlapec z vilami in navadna dekla z grabljami in navadni berač s prazno malho.

Grof ni bil navaden človek, zato je z družino sedel v prezbiteriju – blizu Boga v tabernaklju – njemu nasproti pa dekan ali monsinjor pri slovesni veliki peti maši na rdečem, žametnem stolu.

Ta dva sta bila nenavadna človeka.

Za grofa ne rečem nič, naj se spakuje z bogom, kakor hoče, če ga ni ne sram ne strah.

A poznal sem navadnega, nezakonskega kaplana, ki ni maral zatajiti svojega navadnega materinega jezika in ni maral vzeti v roke navadne Hitlerjeve puške, pa je zato moral v Mauthausnu vlačiti po stopnicah smrti navadne kamne, ki so bili težji od njega. Navsezadnje so ga sežgali in v navadni leseni žari poslali pepel njegovi navadni nezakonski materi, navadni dekli Marički.

A ko je šlo za to, da bi njegovi domačini obudili v ljudstvu spomin na tega navadnega, veri zvestega slovenskega kaplana in mu posve-

tili spominsko tablo na župnijski cerkvi, se je njegov duhovniški sobrat – cerkveni dostojanstvenik – upiral, češ čemu pa je treba njemu takšno tablo, saj je bil vendar ČISTO NAVADEN ČLOVEK.

Nedavno sem bil v nekem kulturnem domu koroških Slovencev in predlagal na seji odbornikom, naj namestijo spominsko ploščo domačinki v spomin, ki je izpričano rešila nad tristo partizanom življenje, ker nikogar od njih ni izdala in so jo gestapovci zato pobili in kakor mačko zagreblili kdove kje. Z njo vred bi tabla bila v spomin vsem žrtvam tamkajšnjega kraja v letih groze.

Na seji so eni resda bili za to, drugi pa so mi vzemirjeni ugovarjali, češ današnja mladina ja ni več za oživljanje takšnih spominov iz vojne, saj se je treba bati, da te mladine ne bo več na kulturne prireditve, če bo tam takšna tabla.

Prevzel me je tolikšen strah pred njihovim strahom, da sem vstal in šel.

Moja noč je bila svetla. – Ne zaradi polne lune. Šele proti jutru sem se izčrpan pomiril v mislih na vnuka Mirka Kumra-Črčaja, mladeniča visoke, zlasti pa duhovne rasti. Stopila sva vštric z vlaka na pliberški peron, pa se mi nasmehne in pravi:

»Ali veste, čigav je ta rek: Narod, ki pozabi svojo zgodovino, je že suho drevce s trhlo korenino ...«

»Vem, Marjan, menda je to dejal Pokržnikov Luka ...«

»Tako je, imam zmerja te njegove besede v glavi ...«

In že je smuknil v avto, ki je nanj čakal.

Navaden vnuk navadnega dedeja.

Bodi zahvaljen zanj, prijatelj Mirko Kumer! Ta tvoj vnuk se zaveda, da brez navadnih, sežganih kaplanov in brez navadnih upornikov – partizanov ne nas starejših ne njega, mladeniča, ne bi bilo na svetu.

Bili so navadni ljudje: kakor Nazarenci so šli v snrt za naše življenje.

Šentjakob (tudi Podgrad), Breznica, Leše, Področca, Svatne, Hodnina, Čemernica in Kot. Turne so dobro dostopne samo iz zapadne smeri. Na vzhodni strani je hrib strm in ožji. Na skoraj celotni severni strani podgovatega hriba se kaže strmo skalovje. Tudi na južni strani so danes vidne visoke skalnate stene. Prav tukaj se je lomilo v prvih letih 20. stoletja bolj odporni apnenec za gradnjo karavanškega železniškega predora. Zapadno in severno stran hriba obteka potok Ovniča, Dolinska tla so na zapadni strani tudi precej močvirnata.

Znotraj zidanega in razpadlega, približno 250 m dolgega ograda je Iniciativna skupina v teku dveh let opravila potrebno delo krčenja gozda, preverjanja in prvega odkrivanja. Izkazalo se je, da sta posebnost gradišča dva ločena obrambna stolpa. Neznano je še, kakšno obliko, razsežnost in katere funkcije sta imela, razen da sta obdajala in ščitila gradišče in da sta nudila tudi proti vzhodu in zahodu potreben vpogled v dolino in na prehodne prostore. Gotovo sta bili te dve zgradbi povod, da so hribu dali ime Turne. Morda jih je bilo tudi še več? Približno na sredini gradišča, naslonjeno na severni ograd je zidano poslopje, ki je kazalo že pred začetkom del s količino svoje ruševine neko mogočnost in središčno vlogo. Namen in čas gradnje sta še neznana. V toliko se že da povedati, da ne bo

Drugi cilj projekta je, da bo gradišče dostopno obiskovalcem in da bo v poletnih mesecih tudi kraj kulturnih prireditev na prostem. Kot **Prireditveni center Miklova Zala** naj postane gradišče kraj srečanja obeh narodnostnih skupnosti na Koroškem.

Po ustnem izročilu in po po-vesti o Miklovi Zali (Jakob Sket; Miklova Zala, Celovec 1884) je gradišče na Turnah ob koncu 15. stoletja Rožanom služilo kot obrambna utrdba in zatočišče pred Turki, ki so takrat pustošili tudi južno Koroško. Sket je povest napisal po ustnem izročilu domačinov, dramatisiral jo je kot prvi Jaka Špicar. Priljubljeno igro so igrali med leti 1897 in 1997 več kot stokrat, med drugim tudi večkrat na originalnem prizorišču v Svatnah.

Iniciativna skupina, ki jo vodi lastnik Franz Mikel in ki jo sestavljajo člani iz Koroške, Slovenije in Italije, je v letih 1999, 2000 in majnika 2001 na začetni stopnji projekta v šestih kampanjah opravila pripravljana dela in pregled celotnega gradišča.

Delo na gradbišču se nadaljuje poleti med 6. in 18. avgustom 2001.

Prav lepo povabljeni so vsi! Informacije: Franz Mikel, Svatne/Schlatten 11, A-9183 Področca/Rosenbach tel.: ++43/(0)4253-2746 zvečer oz. ob koncu tedna

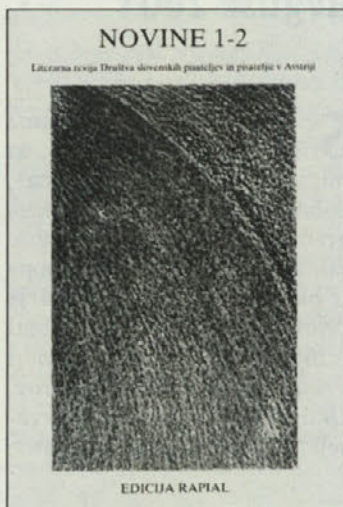
LITERARNA REVIJA DSPPA

Izšla prva številka Novin

Čeprav bo uradna predstavitev literarne revije Društva slovenskih pisateljev in pisateljic v Avstriji, ki so ji izbrali ime »Novine«, in v kateri objavljajo prozo, esejistiko in kritiko s Koroškega, šele jeseni, je prva dvojna številka že pred nami.

Kot je v uvodu zapisal njen urednik in predsednik društva Jozef Strutz, bo nova literarna revija poudarjala predvsem raznolikost literarnega ustvarjanja na Koroškem. Kljub temu, da je trenutna koroška literarna »scena« v svojem mirnejšem obdobju, pa to še ne pomeni, da se želijo pri pisanju izogniti politični odgovornosti. Kot društvo slovenskih pisateljev in pisateljic želijo kar največ prispevati za izpolnitev pravic, ki jih za sebe zahtevajo Slovenci na Koroškem in na Štajerskem.

Večina besedil, ki jih lahko beremo v prvi številki, še ni bila objavljena, izjemi sta le besedila Anite Hudl in Janka Mes-

snerja. Težišče te številke pa je osemdesetletnica pisatelja Janka Messnerja, ki jo bo praznoval v mesecu decembru in ki ga urednik označuje za osrednjo osebnost slovenske književnosti, literarnega in duhovnega življenja na avstrijskem Koroškem.

Poleg obeh že omenjenih piscev svojo kratko prozo objavljajo še Marjan Kolar, Kati

Marketz, Jozef Strutz in Kristijan Močilnik. V poglavju Eseji Jozef Strutz piše o Ingeborg Bachmann in o irskem kiparju Gerardu Dowlingu. V poglavju, namenjenemu poeziji, pa si lahko preberemo dve pesmi Ingeborg Bachmann v prevodu Janka Messnerja, pesem Franca Merkača in kulturno pesem Edgarja Alana Poa.

V rubriki Nove knjige Janko Messner ocenjuje knjigo Vnebohod Cvetka Zagorskega in pesmi Franca Merkača. Marjan Kolar predstavlja norčav roman o slikarju Tisnikarju, ki jo je njen avtor Franček Rudolf hudomušno naslovil s »Harmoniko in kavko«. Jozef Strutz je prispeval kritiko pisateljskega prvenca mladega Martina Kuchlinga »Iskanje Nataše« ter predstavil knjigo Mateja Kranjca o liriki Bruca Springsteena.

Izhajanje nove literarne revije omogočajo Slovenska prosvetna zveza v Celovcu, kulturna oddelka dežele Koroške in mesta Celovec, Urad zveznega kanclerja na Dunaju ter Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije v Ljubljani.

Irena Destovnik

LJUBLJANA

Deseti mednarodni poletni festival Trnfest

Vsakoletni, že deseti poletni mednarodni festival, ki ga od leta 1992 pripravljajo v Kulturno umetniškem društvu Franca Prešeren v Trnovem, se letos začne zadnji dan julija. Osnovno programsko izhodišče festivala, ki poteka na KUD-ovem dvorišču in ga je v lanskem letu

te na KUD-ovi spletni strani, vas bom morda prej privabila v Ljubljano, če vam po svojem okusu natrosim nekaj dogodkov, ki bi jih bilo »greh zamuditi«. Mednje prav gotovo spada Frank London – v Ljubljani se je predstavil s skupino The Klezmates – pri katerem se zna

pa se bo treba v Ljubljano pripeljati 22. avgusta. Poleg omenjenih se bodo predstavili še razni izvajalci jazza, rocka, bluesa in folk glasbe, ne bodo manjkali niti plesni performansi, gledališke predstave, video projekcije, impro delavnice in poseben program, ki bo za otroke potekal v popoldanskem času.

Posebnost in hkrati novost letošnje poletne festivalske Ljubljane je Emonska promenada, s katero se bosta v času od 27. avgusta do 2. septembra na simboličen način povezala program-

Člani ansambla indoevropske glasbe

obiskalo okoli 38 tisoč obiskovalcev, je – kot so zapisali na svoji spletni strani – razgiban, rahlo nekonvencionalen program z mednarodno udeležbo.

S svojo programsko politiko odprtega socialnega prostora želijo privabiti čimveč tako po starosti kot po interesih med seboj različnih ljudi in z načinom ponudbe omogočiti tudi njihovo medsebojno druženje. K temu prav gotovo pripomore tudi dejstvo, da si bo mogoče vseh šestdeset prireditev ogledati brezplačno.

Kljub temu, da si lahko točen program prireditev ogleda-

zgoditi, da bo za vse, ki ga bodo z njegovo novo zasedbo Klezmer Brass AllStars želeli poslušati 1. avgusta, najbrž zmanjkalo prostora.

Med zanimivejše izvajalce, ki se bodo ali so se vrstili tja do 2. septembra, spada tudi avstralska skupina Ankala s svojo sodobno aboriginsko glasbo, ki je bila na sporedu 5. avgusta. 12. avgusta bo nastopil italijanski Indoeuropean Music Ensemble z večerom indijske tradicionalne glasbe z elementi freejaza, za večer salse s kubansko skupino Manolito y su Trabuco

sko alternativen Trnfest in ljubljanski-poletni festival s svojo bolj konvencionalno ponudbo. V večerne aktivnosti Emonske promenade – ulično in potujoče gledališče, gledališče na hoduljah in gledališče pantomime, ulični in glasbeni performansi, lutke za otroke in odrasle, klovnijada, šov balonov – se bodo lahko vključili tudi obiskovalci.

Nasvidenje v Ljubljani, za točen program pa pobrskajte na: www.kud-fp.si

Irena Destovnik

HALŠTATSKI GROB NA ZILJI

Roparji bili hitrejši od arheologov

Dvoje poletij so znanstveniki graške univerze in sodelavci družbe Arheološka dežela Koroška/Archeologie-land Karnten odkopavali in izkopavali elitarni grob iz halštatske dobe Wieserbergu nad Doljami na Ziljski dolini (SV je o tem izčrpno poročal). Vsaj kanček upanja je spremljal izkopavanje, da bi morda le našli grob neokrnjen. Čim bolj pa se je bližal trenutek, ko bo odprli grobnico, tem bolj je to upanje plahnelo, kajti določeni znaki,

kot je bilo to razmetano kamenje na severnem robu grobnice, so potrjevali sum, da so roparji grobov tudi tu opravili svoj posel.

Ko so pred dnevi grobnico odprli, so se predvidevanja univ. prof. Glerischerja uresničila. Grob je prazen, izropan. Gleirscher meni, da so grobnico izropali že kar kmalu po tem, ko so odličnega predstavnika takratne družbe pokopali na Wieserbergu.

To pa ne pomeni, da je izkopavanje bilo zaman. Znanstveniki so namreč dobili veliko novih spoznanj in dognanj, ki jih bojo zaposlovala še naslednje mesece in leta. Po opravljenih meritvah pa bo hrib, ki so ga med izkopavanjem docela odstranili, treba ponovno nasuti.

Franc Wakounig

Grobnica še ni odprta, a znaki ropa so že vidni

RAVNE NA KOROŠKEM

Razstava razglednic

Razstavišče Uršnik v Partizanski ulici na Ravnah, s katerim bo skušal mladi navdušenec Beno Uršnik (sicer se ukvarja z uokvirjanjem slik), razgibati tukajšnje kulturno življenje z razstavami in drugimi prireditvami, ponuja na ogled zbirko Naši kraji na starih razglednicah.

Iz osebne zbirke domačina, prim. mag. Franca Verovnika, dr. med., so razstavljene okrog sto let stare razglednice z upodobitvami krajev iz Mežiške doline (Črna, Mežica, Prevalje z okolico: Leše, Brinjeva gora, Šentanel, Po-

ljana, Kotlje z Rimskim Vrelcem ter Ravne oz. Guštanj), prav tako iz Mislinjske doline (Šentjanž, Pameče, Troblje, Slovenj Gradec, Mislinja) ter Dravograda. Predstavljene so tudi okoliške planinske postojanke. Avtorju razstave so razglednice svojevrstne podobe časa, ki nam omogočajo spoznavanje tedanjih ljudi, navad, krajev, pomnikov kulturne dediščine ..., opazamo pa lahko, kako se marsikaj spreminja. Prve razglednice z upodobitvami slovenskih krajev in prav tako koroških, so se pojavile na začetku devetdesetih let 19. stoletja, sprva v litografski tehniki in kasneje v obliki fotografij, je med drugim dejal mag. Franc Verovnik. Razstava bo na ogled do 24. avgusta. S. Š.

MEŽIŠKA DOLINA
11. ŠOLA

Druženje v domačih logih

Že sedmo leto zapored prireja Center za socialno delo Ravne na Koroškem aktivne počitnice otrokom, ki se radi družijo, v počitniškem programu, imenovanem: 11. šola – šala. Letos je vključenih pre-

ko tristo otrok iz Mežiške doline. Ene je pritegnilo likovno ustvarjanje: poslikali so velik parkirni prostor pred trgovino ali izdelovali razglednice. Obiskali so otroške vrtce, se pomerili v športnih igrah in ustvarjali v raznih delavnicah v okviru šol in podružnic od Črne do Raven na Koroškem. Zaključna prireditev bo 25. avgusta na Ivarčkem jezeru pod Uršljo goro. S. Š.

SPOMINSKI POHOD NA OJSTRC

Spomin na V. Polanška in H. Velika živi

Nedeljski pohod, 5. avgusta 2001, na Obir v spomin Valentinu Polanšku in Hermanu Veliku je tudi letos privabil veliko udeležencev. Kljub nestanovitnemu in nič kaj dobrega obetajočemu vremenu, saj je krepko pihalo in vrh Obirja, to je Ojstrc, je bil občasno zavil v močno megleno

merjali novim ciljem naproti. Oba se častno uvrščata med tiste učitelje, ki so storili več kot pa jim je nalagala službena dolžnost. Valentin Polanšek je to storil kot pesnik, pisatelj, zborovodja, kapelški občinski odbornik, kot oče obirskih pisateljskih srečanj in kot dolgoletni odbor-

talna izkušnja nacističnega raznarodovalnega nasilja in zavest, da jima je bila namenjena vloga janičarjev, potujčevalcev lastnega naroda. Prav gotovo je to vplivalo na njuno pedagoško, kulturno in socialno-politično delovanje v prid in dobro slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

kopreno, se je zbralo okoli sto pohodnikov od blizu in daleč. Večina seveda je bila z obirskega in selskega konca, nekateri pa so prišli celo iz Leš pri Prevaljah.

Valentin Polanšek in Herman Velik sodita v vrsto domačih izobražencev, ki so po drugi svetovni vojni pomagali oživljati in obnavljati kulturno dejavnost koroških Slovencev ter jo s svojim zagonom in idejami us-

nik ter predsednik Slovenske prosvetne zveze, Herman Velik pa kot predsednik SPZ, predsednik SAK in selski župan. Oba sta seveda bila zelo plodna sodelavca Mladega roda.

Njuna prerana smrt je zapustila vrzeli, ki ju je bilo le težko zapolniti. Polanška in Velika pa je poleg vseh naštetih podobnosti in plemenitih lastnosti, bila sta življenska prijatelja, družila tudi bru-

O Polanšku in Veliku je na Ojstrcu pohodnikom spregovoril Gustav Brunnik, predsednik obirskega Slovenskega prosvetnega društva »Valentin Polanšek« in Slovenske prosvetne zveze. Mari in Cita Smrtnik sta v obeh deželnih jezikih recitirali Polanškovo pesem »Kmečka slika«. Prav v trenutku, ko so se pohodniki postavili za skupinsko sliko, pa so sončni žarki predrli meglo in okolico oddeli v prijetno vzdušje. Kot vsako leto, se je družabno srečanje nadaljevalo pri Marofu. f. w.

OB JUBILEJU CELOVŠKE MOHORJEVE

Klasični koncerti za 150 let obstoja

Lani poleti je prvič zadonela vrhunska klasična glasba z vrta Mohorjeve v celovško poletno nebo. Odmev občinstva je bil zadovoljiv. Minulo sredo, 1. avgusta, se je pod geslom »Klasika pri Mohorjevi« pričelo letošnje poletje koncertov. Niz prireditev je odprl pihalni kvintet Slowind, ki je nastopil skupaj z mladim beograjskim pianostom Alexandrom Madžarom. Kvintet Slowind, sestavljajo ga izključno vrhunski glasbeni mojstri, vsi ali člani Slovenske filharmonije ali pa profesorji na glasbenih visokih šolah, sploh pa vsi z visoko mednarodno reputacijo, je tudi ta večer utemljal svoj mednarodni sloves izjemnega interpretata zahtevnih glasbenih mojstrov. Alexander Madžar pa si je kljub svoji mladosti že zagotovil mesto med vrhunskimi svetovnimi pianisti. Predvsem lahkotnost in igrivost, s katerima izvaja dela, sta poslušalce, med njimi tudi podžupana mesta Celovec Zwicka ter slovenskega ambasadaorja na Dunaju Iva Vajgla, navdušila.

Slowind in Madžar so izvajali »Pihalni kvintet št. 2« Pri-

Alexander Madžar in Slowind

moža Ramovša, »Sextuor« Francisa Poulenca ter Kvintet v es-duru, op. 16 Ludwiga van Beethovna.

V četrtek, 2. avgusta, je na Mohorjevem dvorišču nastopil Bojan Gorišek.

Mohorjeva letos praznuje 150 let svojega obstoja. To pomeni, da je najstarejša slovenska založba. Mislim, da si je z letošnjo klasično koncertno ponudbo pripravila sama najlepše darilo za poldrugo stoletje obstoja in delovanja.

Franc Wakounig

GALERIJA ŠIKORONJA

Svetli in senčni utrinki

Znani umetniki iz Koroške in sosednje Slovenije, ki so tesno povezani z galerijo Šikoronja v Rožeku, sestavljajo letošnjo poletno razstavo pod geslom »Utrinki«. Utrinki so lahko raznoliki; z njimi povezuje človek veselje, lepoto, ravnovesje, bolečino ...

Umetnica Inge Vavra signalizira s fotografijami nenehno spreminjanje luči kot estetsko kompozicijo trajanja. Gustav Januš upodablja življenjsko sled z močnimi barvnimi kompozici-

jami. S človeškimi podobami v mešani tehniki se predstavi Valentin Oman. Grafik Bogdan Borčič posreduje ravnovesje s čistimi geometričnimi in reduciranimi strukturami. Mali formati Markusa Orsinija transportirajo pisanost narave in so nabiti s prijetno energijo. Med umetniki je tudi lani umrla Hugo Wulz s svojimi fantastičnimi figurami, sanjskimi živalmi in podobami. Pestro razstavo zaključajo dela Janeza Bernika, Roswithe Wulz, Hansa Staudacherja in Petra Krawagne.

Razstava je na ogled do 2. 9., od srede do nedelje, od 15. do 18. ure ali po telefonskem dogovoru. M. Š.

Roswitha Wulz, galeristka Marija Šikoronja in Armin Guerino (z leve) Foto: Štukelj

NARAVOSLOVNA POT NA OBIR

Pravilen odnos do kulturne dediščine

Na Ojstrc, to je vrh Obirja, pelje veliko poti. Tisto od Kapelške kočice, pravijo ji tudi Koča na Obirju, so pred leti deloma speljali na novo skozi gozd. S tem pohodniki ne motijo več živine, ki se pase na planini, hkrati pa odkrivajo lepote gorskega sveta. Pri tem pa jim pomagajo tablice

z informacijami o rastlinskem in živalskem svetu na Obirju, o posebnostih gozda, o kameninah in o klimatskih pogojih v tem delu Karavank oziroma Alp. Informacijske table vzdolž pohodne poti so vzorno dvojezične, in hribolazci ob njih redno postojijo ter se informirajo o svetu, ki jih obdaja. Prav zato, ker so dvojezične, so še posebej zanimive, saj so znak in izraz kulturnega odnosa do celotne kulturne dediščine kraja, ki se je v občini Železna Kapla ne sramujejo več, ampak skušajo biti nanjo bolj in bolj ponosni.

Andrej, Milka in Miha ob tabli tik pod Ojstrcem

Skupina Nomos iz Škocjana

SPD »ZVEZDA« V HODIŠAH Koncert v živo

V soboto, 11. avgusta, prireja SPD »Zvezda« koncert v živo s skupinama Sterz in Nomos. Skupina Nomos je pred nedavnim popestrila večer domačih pesmi pri Uranku na Veselah.

Koncert na kopaljšču pri Hodiškem jezeru se bo pričel ob osmih zvečer, lepo vreme je menda zagotovljeno, oz. napovedano.

PRIREDITVE

SOBOTA, 11. 8.

KOPALIŠČE OB HODIŠKEM JEZERU – SPD Zvezda
20.00 Live koncert: STERZ in vokalna skupina NOMOS

NEDELJA, 12. 8.

SVETO MESTO pri Suhi
14.00 14. mednarodno srečanje vizarjev. Povezava: mag. Jokey Logar. Vsak je prisrčno vabljen, da se ga aktivno udeleži.

RADIŠE,

9.30 Farni praznik z mašo, nato pa družabnost pred kulturnim domom. Čisti dobiček je namenjen za popravilo stolpne ure v farni cerkvi

TOREK, 14. 8.

GLOBASNICA, na gori sv. Heme – SKD Globasnica Trivium – Drei Wege – Tri poti.
BEKŠTANJ, arena
20.00 CD-prezentacija Festival der Stimmen. Sodelujejo: »Stimmen aus Kärnten«, MoPZ Trta, »Sterische Blas«. Povezuje: mag. Hans Mosser

VELIKOVEC, galerija MAGNET
20.30 Otvoritev razstave: Franz Grabmayr. Razstava bo odprta do 15. 9., po-pe 10-12/16-18.30, so 10-12.30

SREDA, 15. 8.

ŽELEZNA KAPLA, cerkev Device Marije v Trnju – Fara Železna Kapla
Romarski dan, sv. maše ob 7.30; 8.30 in 10. uri

RADIŠE

6.30 Farno romanje v Logarsko dolino, odhod izpred kulturnega doma. Ob 8.15 sv. maša v romarski cerkvi v Nonči vasi. Oglede parka cvetja v Mozirskem gaju, Logarska dolina, slap Rinka in cerkev v Gornjem gradu

MARIJA NA OTOKU (Maria Wörth), v cerkvi
10.00 Romarska maša v slovenskem jeziku

PETEK, 17. 8.

ŽITARAR VAS, na dvorišču farovža – SPD Trta
20.30 Folklorna noč. Dalmatinski večer

VELIKOVEC, galerija MAGNET
20.00 Werner Kofler bere iz svojih del

SOBOTA, 18. 8.

ŽITARAR VAS, na dvorišču farovža – SPD Trta
20.30 Open-Air. Nastopa skupina Bališ

NEDELJA, 19. 8.

ŽITARAR VAS, na dvorišču farovža – SPD Trta
20.30 Open-Air. Nastopa skupina »Voice factory«

LOČE, gostilna Wrolich – pri Pušniku
Ovčji dan s prodajno razstavo sira, kož, odev, mesa in klobas ...

NEDELJA, 26. 8.

OBIRSKO, pri Jerebu – Alpski klub Obir
14.00 18. tekma koscev. Kulturni spored: Vokalni kvartet iz Šmarjete v Rožu, Vidrinke, Šmarješki trio. V primeru slabega vremena bo prireditve 9. 9. ob istem času.

SLOVENSKA ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
v Mikschallee 4 v Celovcu

bo zaradi dopustov zaprta
od 6. avgusta do 13. septembra

SKUPNOST
JUŽNOKOROŠKIH KMETOV

■ vabi na ekskurzijo na Pomurski sejem v Gornjo Radgono v sredo, 29. avgusta 2001
Cena 250.– šil. (vstopnina in kosilo)
Prijave na tajništvo SJK, tel. 0463/54079

■ Krajevni sestanki SJK, vselej ob 20.30

13. 8.: kulturni dom Dobrla vas
16. 8.: restavracija »Dom« Pliberk
17. 8.: gostilna Šoštar Globasnica
19. 8.: pri Adlassnigu v Kotmari vasi
20. 8.: k & k center Šentjanž
21. 8.: gostilna Dobernig na Reki pri Šentjakobu
22. 8.: Posojilnica-Bank Velikovec

**POSOJILNICA-BANK
BILČOVŠ-HODIŠE-ŠKOFIČE**

Iščemo

sodelavko ali sodelavca

Pogoji: znanje obeh deželnih jezikov, angažiranost, komunikativnost, pripravljenost za nadaljnjo izobrazbo, zaključena vojaška služba. Prednost imajo absolventi/ke srednjih gospodarskih šol.

Pisno prošnjo življenjepis in kopijo zaključnega spričevala pošljite najkasneje do 25. 8. 2001 na

POSOJILNICA-BANK
Bilčovs-Hodiše-Škofiče,
reg. zadruga z o. j.
v r. g. Francu Krištofu,
9072 Bilčovs/Ludmannsdorf 33a

PRAZNUJEJO! Mili Jug iz Železne Kaple – rojstni dan; **Tonči Gabriel** iz Leš – 70. rojstni dan; **Marija Dovjak** s Kota v Selah – 80. rojstni dan; **Rozi Polesnig** iz Vogrč – osebni praznik; **Susana Sturm** iz Mokrij – rojstni dan; **Vladimir Rutar** iz Žitare vasi – rojstni dan; **Valentin Opertschan** s Plaznice – rojstni dan; **mag. Zalka Kuchling** iz Velikovec – rojstni dan; **Marija Hornböck** iz Šentjanža – rojstni dan; **Marija Pörsch** iz Železne Kaple – rojstni dan; **Manfred Greiner** iz Globasnice – rojstni dan; **Mihi Antonič** z Reke pri Šentjakobu – rojstni dan; **Mici Krištof** iz Velike vasi – rojstni dan; **Ana Golavčnik** iz Šentlipša – rojstni dan; **Marta Oraže - Jugova** iz Sel – 70. rojstni dan; **Herma Trampusch** z Doba – 60. rojstni dan; **Nani Mak** z Borovnice v Selah – 70. rojstni dan; **Marija Kelih** z Borovnice v Selah – 90. rojstni dan in god; **Pepej Polesnig** iz Vogrč – 33. rojstni dan; **Marta Velik** s Kota v Selah – rojstni dan; **Marta Mečina** z Reke pri Šentjakobu – rojstni dan; **Ljudmila Lušnik** iz Šentlipša – rojstni dan; **Štefan Hudobnik** iz Nonče vasi – rojstni dan; **Helena Kropivnik** z Rut pri Rinkolah – rojstni dan; **Helena**

**SLOVENSKI
VESTNIK**
čestita

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 10.08. ■ 18.00 Zrcalo kultura: »Täterprofil« A. Krištof/ A. Holstein; Janes Škof/ Eric Satie; Kiki Kogelnik 18.45 Poročila 19.00 Proud to be loud 20.00 BBC News 20.06 Teen Beat Attack 22.00 Rdeči Boogie / glasbeni magazin 23.00 Glasba 24.00 Soundtrack tedna: The Right Stuff; North and South 01.00 Zrcalo kultura (pon.) 02.00 - 06.00 Glasba - jazz/world 05.45 - 05.50 Na današnji dan

SO 11.08. ■ 18.00 Svet je vas: Wir brauchen eine neue Utopie 18.45 Poročila 19.00 Special 20.00 BBC News 20.06 Yugo-Rock 23.00 Siesta 01.00 - 06.00 Glasba - jazz/world 05.45 - 05.50 Na današnji dan

NE 12.08. ■ 18.00 Nedelja drugače 18.45 Poročila 19.00 Music for the Masses / glasbeni magazin 21.00 The Rest of the Day 22.00 For Those About to Rock 24.00 Glasba - jazz/world 01.00 Nedelja drugače 02.00 - 06.00 Glasba - jazz/world 05.45 - 05.50 Na današnji dan

PO 13.08. ■ 18.00 Zdrava ura: Dr. Inzko 18.45 Poročila 19.00 Ta mera/ ženski magazin 20.00 BBC News 20.06 Glasba 21.00 Take the Jazz Train 23.00 Context XXI 24.00 Forum 01.00 - 06.00 Glasba - jazz/world 05.45 - 05.50 Na današnji dan

TO 14.08. ■ 18.00 V pogovoru: MKC Maribor, možnost dotacije različne projekte 18.45 Poročila 19.00 Kakko! 20.00 BBC News 20.06 Noche Latina 21.00 Svet je vas (pon.) 22.00 Special (pon.) 23.00 Vešča/ Nachtfalter 00.30 Glasba 01.00 V pogovoru (pon.) 01.15 - 06.00 Glasba - jazz/world 05.45 - 05.50 Na današnji dan

SR 15.08. ■ 18.00 Literarna kavarna: Pogovor z Josefom Uhlom o novi izdaji literarnega časopisa »Unke« 18.45 Poročila 19.00 Voz Latina 20.00 BBC News 20.06 Ruff Radio/ Hip Hop 22.00 Mad Force/ Hip Hop 24.00 - 06.00 Glasba - jazz/world 05.45 - 05.50 Na današnji dan

ČE 16.08. ■ 18.00 Po koroškem: Rock skupina Bališ 18.45 Poročila 19.00 Yesterday & Today 20.00 BBC News 20.06 Freak Show 21.00 Izven zakona 22.00 Ta mera (pon.) 23.00 Literarna kavarna (pon.) 24.00 Glasba - jazz/world 01.00 Po koroškem (pon.) 01.15 - 06.00 Glasba - jazz/world 05.45 - 05.50 Na današnji dan

Kropivnik z Rut pri Rinkolah – rojstni dan; **Avgustin Eberwein** iz Repelj – rojstni dan; **dr. Helga Mračnikar** iz Plešerke – rojstni dan; **mag. Bertej Logar** z Blata pri Suhi – rojstni dan; **Rezika Iskra** iz Čahorč – rojstni dan; **mag. Kristijan Sadnikar** iz Nagelč – rojstni dan; **mag. Jozi Wutte** iz Svetne vasi – rojstni dan. – Za posredovanje imen slavljencev se zahvaljujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

Slovenski vestnik – usmerjenost lista seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu. SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

UREDNIKA

Sonja Wakounig (-50)
E-mail: sonja.wakounig@slo.at
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI
Tavriser StraÙe 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKO ODDAJE – teletext 299

ČE 9. 8. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PE 10. 8. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 11. 8. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi ...

NE 12. 8. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten!
18.00 Glasbena

PO 13. 8. ■ 18.10 Kratki stik

TO 14. 8. ■ 18.00 Otroški spored

SR 15. 8. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten!
18.00 Glasbena

RADIO DVA – 105,5

DNEVNI SPORED OD PONEDELJKA DO PETKA:

06.00–09.00 Dobro jutro
09.00–12.00 Sol in poper
12.07–13.00 Žurnal, nato glasba 3 krat 3
13.00–15.00 Klub Radio dva
15.00–17.17 Lepa ura
17.17–17.30 Žurnal
17.30–18.00 Naša pesem

Ob vsaki polni uri poročila ORF v nemškem jeziku, ob vsakih pol ure – poročila Radia dva v slovenščini

SO 6.00–7.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna)
07.00–08.30 Domača budilka
08.30–09.00 Otroški vrtljak
09.00–12.00 Sobotno dopoldne
12.00–13.00 glasbena 3 krat 3
13.00–13.23 Evropa v enem tednu
13.23–14.00 glasba
14.00–15.00 Slovenske popevke
15.00–18.00 Farant

NE 6.00–7.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna)
07.00–08.30 Domača budilka
08.30–10.00 Zajtrk s profilom
10.00–10.30 Zimzelene melodije
10.30–11.00 Svetopisemske zgodbe
11.00–12.00 Iz zlate dvorane
12.00–13.00 glasbena 3 krat 3
13.00–15.30 Radio dva v zrcalu
15.30–16.00 narodnozabavna in zborovska glasba
16.00–18.00 Vikend

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 12. 8. ■ 13.30 ORF 2 • Kmalu bo Evro edino plačilno sredstvo. »Evro«-iniciativa avstrijske zvezne vlade je resda vsestranska, čim bolj neovirana uveljavitev nove valute pa pomeni velik izziv za male in srednje obrate • V poletnih mesecih do znanja jezika soseda: Univerzitetni tečajji slovenščine in italijanščine ter angleščine se nagibajo h koncu • Utrinki: Zbirna razstava v galeriji Rožek vzbujajo zavest o kulturni mnogolikosti prostora tudi pri turistih • »Narava, kot jo je ustvaril Bog«: Lečno jezero ob Dravi • Vrhunska tekma v koroški ligi: SAK – Feldkirchen.

PO 13. 8. ■ 3.40 ORF2 15.55 TV SLO1 (Pon.)

ORF-teletextu, stran 299.

Internet: <http://volksgruppen.orf.at>

VESTNIKOV IZLET

Oktobra v Istri!

Našim bralcem in prijateljem!
Rezervirajte si čas za letošnji izlet Slovenskega vestnika od petka, 12., do nedelje, 14. oktobra. Z nami boste preživeli tri čudovite dni v Kvarnerju, ob vzhodni obali Istre. Podrobne informacije v prihodnjih številkah Slovenskega vestnika.

BEKŠTAJN

Slovo do Tomaža Miklna

Tiho in vdan v svojo usodo se je od nas pretekli teden poslovil Tomaž Mikl pd. Pogaj. Dočakal je sicer lepo starost 87. let, a pripisati bi bilo njegovi naravi še dobro desetino teh, če neusmiljena usoda ne bi posegla s kruto roko vmes. Vedno vedrega in sončnega značaja je pred dvema letoma njegovo zdravje doživelo hud udarec, od katerega si ni več opomogel. Toda še vezan na voziček njegov prisrčen nasmeh ni izginil z njegovega obraza, da, še kaka šaljivost je od časa do časa zasijala v njegovih očeh – ob praznovanju svoje zlate poroke

pred tremi leti je bil močno prepričan dočakati tudi še biserno slavje. Bolj in bolj pa se mu je majalo zdravje in končno njegovo srce ni več zmoglo ...

Pokojni je izhajal iz znane, narodno zavedne Napokojeve rodbine v Vodiči vasi, ki je štela 13 otrok. Za sicer premožno kmečko domačijo je kljub temu predel tudi trudapolni vsakdan. Tudi Tomažu, enemu izmed mlajših otrok, ni bilo nič prizanesega. S triintriidesetimi leti je prevzel domačijo pri Pogaju v Bekštanju (svojčas Malošče) in si leta 1948 izbral svojo življenjsko družico pri Gamsu na Brn-

ci, kjer je bil prav tako močan narodni steber na tem koncu. Tudi žena Mici je izhajala iz mnogoštevilne družine, bila prav tako vajena trdega kmečkega dela, zato se je odslej življenje na Pogajevem močno razvetelo. Zakonca, oba vesele in prisrčne narave, sta zvesta svojim prednikom ohranila njih dediščino, kljub težkemu delu je na Pogajevem pogosto zvenela mila domača pesem.

Kot zvesta člana SPD »Jepa-Baško jezero« sta bila oba stalno prisotna v društvenem življenju, po svojih močeh pa tudi prispevala k njihovem razcvetu. Veli-

ko skrbi je veljalo prav tako ver-skemu občestvu – moli in delaj je bilo geslo te hiše. Tako si je rajni Tomaž postavil v cerkvi na Škocijanu z nabavo zvona ter montažo solarne naprave za zvonjenje lep in dostojen spomenik, kar bo tudi bodočim rodovom še pričalo o življu v tem kraju.

Temu primerno so se tako od pokojnika poslovili mnogi njegovi sorodniki, prijatelji in znanci, ki so cenili poštenost in marljivost moža, kakršnih je dandanes že malo. Dekan mag. Stanko Olip, ki je vodil pogrebne svečanosti, je orisal premikulnega Tomaža kot stalnega po-

potnika, zelo zavzetega vernika, s katerim občasno sicer ni sta bila enakega mnenja, tembolj pa je poudaril vrline njegovega značaja, kakršnega bi bilo želeti še dosti več.

S Tomažem Miklnom tako ni šel v grob le delček znane Napokojeve rodbine, tudi na narodnem telesu je njegova smrt zapustila vrzel, ki je ne bo moč dopolniti. Bil je najstarejši član društva SKD »Jepa-Baško jezero« in ga bomo ohranili v blagem spominu; za vselej pa je utihnila pesem – nič več pel ne bom – saj ga pokriva ljubljena domača zemlja. F. Č.

VODORAVNO: 1. zvišana temperatura 7. menično jamstvo 11. turistično mesto ob vzhodni obali Istre 12. ubožica, revež 13. EM 14. kraj na Dolenjskem s cistercijanskim samostanom in vsakletnim srečanjem pevskih zborov 16. začetek abecede 17. mesto v Italiji, (ital. Mantua) 18. oblika imena Barbara 20. glavni števnik 21. nekdanji avstrijski politik (Franz) 22. največji otok Jadranskega morja 23. kem. znak za nikelj 24. kem. znak za

POLETNA KRIŽANKA

telur 25. orač 27. del skeleta 30. zvok ob nenadnem, močnem udarcu 34. tropska papiga 36. področje ob južnem tečaju, sedma celina 38. ljubkovalno ime za Ano 39. etiopski knez 42. mlatenje žita 43. kem. znak za galij 44. sani 45. del drevesa ali knjige 46. nasprotno od »je« 47. cima, poganjek 48. prav tak

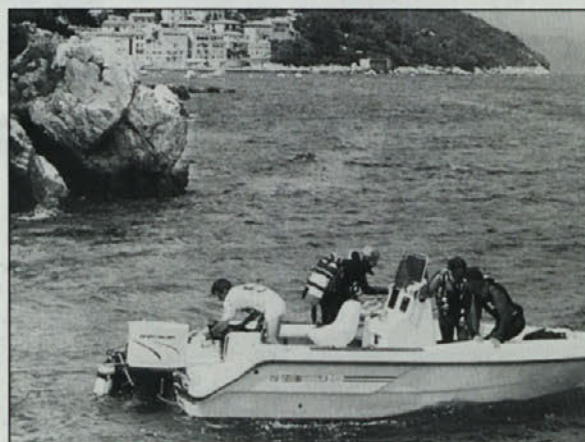
49. kem. znak za kalcij 50. kajža, preprosta hiša 51. osebni zaimek 52. glavno mesto Turčije 54. ataka, napad 56. začetek tekme 57. bogastvo gozdov 59. krajše ime za Janez 60. del noge 61. latinsko »prostor« 63. lenivec 64. bližnji sorodnik 66. predpona pred tujkami, ki označuje zemljo 68. AN 69. ja-

ponska igra na deski 70. nezgovornost, negovorjenje 72. osebni zaimek ženskega spola dvojine 74. priča pri krstu 79. kem. znak za radon 80. lunina faza 81. jed iz riža 82. nekdanji avstrijski dirkač formule ena (ime in priimek) 84. glasba 85. Združena lista 87. ljudsko ime za davkarja 88. okrajšava za

Sonja Wakounig

doktor 90. francoska pisateljica 19. stoletja (Madame de ...) 91. največja reka zgornje Italije 92. Ital 94. pritrdilnica 96. kraj ob slovensko-italijanski meji pod Socerbom 98. letni čas 100. ujčeva žena 102. stopničast slap 105. mlado govedo 106. vrelna voda 107. svod nad nami 108. modrina, azur 109. OC

NAVPIČNO: 1. razlaga, kakšno bo vreme jutri (dve besedi) 2. umetnostni stil v arhitekturi od 9. do 13. stoletja 3. OV 4. čistost 5. nestrpnost do drugačnega 6. zoro polje 7. prebivalca Arabije 8. avtom. znak za Benetke 9. pripadnica Avarov 10. originalno ime reke Elbe 15. vas pri Kotmari vasi 19. velika žila odvodnica 26. italijanska radiotelevizija 27. kraj, kjer lomijo skale 28. sodoben način računalniškega komuniciranja 29. slovenska tiskovna agencija 30. šapica 31. delavka tekstilne stroke 32. ozek konec polotoka 33. gora v Švoci 35. letoviški kraj blizu Kopra 37. fizično obračunavanje, pretep 40. jesenska cvetica 41. stojalo za kamero 44. izdelek iz mleka 45. ozka, dolga deska 50. kratica za bolezen norih krav 53. žensko ime, biologinja Piskernik iz Lobnika pri Železni Kapli 55. prebivalec skandinavske države 58. posoda za sol 62. rastlina s trni in črnimi plodovi, podobnimi malini 65. ČK 67. ime gornika Hillaryja, ki je prvi priplezal na vrh Mount Everesta 71. duhovniško oblačilo 72. način v glasbi 73. ime slovenskega pesnika Babajiča 75. glavna moška oseba Prežihove novele »Samorastniki« 76. lepoticenje, tudi mizica z zrcalom 77. vesoljček, glavna oseba filma z njegovim imenom 78. koticček z bogcem v kmečkih hišah 80. mesto v Grčiji 81. nekdanji slovenski politik, ki je prišel iz Argentine (Andrej) 83. model za oblikovanje mehkih stvari, ki se strdijo 84. starejši slov. literat (Alojz) 86. posoda za kuhanje 87. športni rekvizit za metanje 89. ameriška pevka (Diana) 93. ameriška medijska družba (kratica) 95. ali, če 97. skandinavski izraz za smuči 99. SE 101. tuj dvoglasnik 102. disc-jockey 103. AI

				1	2	3	4	5	6			7	8	9	10	
				11									12			
				13			14			15					16	
				17								18	19			
				20			21					22				
				23			24			25	26					
27	28	29	30		31	32	33		34	35						
36				37					38				39	40	41	
42							43			44			45			
46			47				48			49			50			
51			52			53				54	55		56			
57		58		59			60			61	62				63	
		64	65			66	67			68		69				
70	71				72			73				74	75	76	77	78
	79			80							81					
	82		83							84					85	86
87								88	89	90					91	
92					93		94	95		96	97			98	99	
			100			101		102				103	104		105	
106					107					108						109

KOROŠKA LIGA

V petek samozavestno proti Trgu

Prvo preizkušnjo je SAK uspešno prestal. Proti ožjemu favoritu za naslov prvaka so varovanci trenerja Jagodiča premagali na tujem Šentandraž s 4 : 2 (1 : 0).

Gostitelji so pričeli zelo napadalno in z velikim pritiskom. Priigrali so si nekaj izrednih priložnosti, toda odlični vratar Erih Oraže je bil na mestu in obvaroval SAK pred zadetki.

V 44. minuti je po lepem kotnem strelu legionarja Janija Pateja nepričakovano povedel Christian Kraiger. Nekaj minut po pavzi je po zmedi v kazenskem prostoru Wachernig po-

višal na 2 : 0.

Domačini so v 2. polovici znatno popustili in SAK se je izkazal kot rutinirano in nevarno moštvo. Sakovci so povišali na 4 : 1 (W. Wachernig in M. Bürger). Drugi zadetek domačinov v 82. minuti ni več resno ogrozil zmago slovenske enajsterice.

Po devetdesetih minutah so tako gostje zasluženo odnesli tri točke v Celovec. Z zmago so si igralci seveda okrepili tudi samozavest, ki jo bodo potrebovali v tekmi na domačem

igrišču proti drugemu velikemu favoritu za naslov prvaka v letošnji koroški ligi, Trgu. Tekma bo v **petek, 10. avgusta, ob 18.30 v Trnji vasi**. Vsi navijači prisrčno vabljeni!

M. Š.

Rezultati: Trg – Welzenegg 4 : 0, Friesach – St. Michael/L. 0 : 2, Magdalen – Treibach 1 : 0, Maria Gail – Wietersdorf 3 : 1, Nußdorf – Landskron 2 : 0, St. Andrä – SAK 2 : 4, ATUS Borovlje – Lendorf 0 : 1
2. krog (11./12. 8.): St. Michael/L. – Nußdorf, Treibach – Maria Gail, SAK – Trg, Lendorf – Wietersdorf, Landskron – St. Andrä, ATUS Borovlje – Friesach, Welzenegg – Magdalen

Obramba SAK je imela v prvem polčasu veliko dela

F. Stukelj

NOGOMET

Bilčovs z remijem v novo sezono

Gostje iz Liebenfelsa so v prvi tekmi nove sezone v podligi-vzhod pri Bilčovsu imeli sicer premoč na terenu, toda domačini so se z dobro obrambo in zbranim dvobojem ubranili nasprotnikov. Edina stvar, ki je manjkala v tekmi, je bil gol – končni rezultat se je namreč glasil le 0 : 0. Točko pa so si Bilčovščani na vsak način zaslužili.

V naslednjem krogu jih čaka Grebinj, ki je v tem krogu z 0 : 1 utrpel tesen poraz proti Gurnitzu.

Rezultati: Mostič – Žrelec 1 : 1, Podkrnos – Grebinj 1 : 0, Klopinj – Šmarjeta/R. 3 : 0, Launsdorf – Ruda 4 : 0, Bilčovs – Liebenfels 0 : 0, Velikovec – Metnitztal 2 : 5, ATSV Wolfsberg – ASV 5 : 1

2. krog (11./12. 8.): Metnitztal – ATSV Wolfsberg, Ruda – Podkrnos, Liebenfels – Mostič, Klopinj – Launsdorf, Grebinj – Bilčovs, Žrelec – Velikovec, Šmarjeta/R. – ASV

1. RAZRED D

Šmihelu uspel bliskoviti start Šmihelčani, ki v letošnji sezoni zagotovo štejejo med ožje favorite v 1. razredu D, so v prvem krogu slavili najvišjo zmago.

Kar s 5 : 1 so na svoj športni praznik poslali novinca v razredu Pokrče s terena. Nasprotnikovo mrežo so zadeli Kotnik (2), Walter Motschilnig (2) in Figoutz.

Boleč poraz so utrpeli Kapelčani, ki so se na domačem igrišču morali vdati Šentpavlu z 1 : 4. Müller je na strani gostov kar štirikrat uspešno prodril v kapelški kazenski prostor, za domačine je zadel Schorli.

V prestižnem derbiju med Žitaro in Rikarjo vasjo so se Rikarjani izkazali kot močnejši. Že po prvi polovici so vodili z 2 : 0. Ob koncu se je glasil rezultat 1 : 3 iz vidika Žitare vasi, predsednik Erich Wicher pa svoji ekipi kljub temu zastavi le en cilj: »Letos hočemo končno v podligo.«

Globalnica je kljub enakovredni igri proti Eitwegu utrpela poraz z 0 : 2. Oba zadetka pa sta zadolžila prav Stefan Writz in Leopold Sadjak, ki sta na poti na tekmi imela prometno nesrečo.

Metlova, ki se je v pretekli sezoni z Grebinjem do zadnjega kroga borila za vstop v podligo, je v prvi tekmi proti Štebnu podlegla kar z 0 : 3.

Rezultati: Eitweg – Globalnica 2 : 0, Labot – Vovbre 0 : 1,

Žitara vas – Rikarja vas 1 : 3, Šmihel – Pokrče 5 : 1, St. Stefan – Metlova 3 : 0, Tinje – Šentlenart 3 : 2, Železna Kapla – Šentpavel 1 : 4

2. krog (11./12. 8.): Šentlenart – Labot, Šmihel – Železna Kapla, Rikarja vas – St. Stefan, Pokrče – Vovbre, Metlova – Tinje, Globalnica – Žitara vas, Šentpavel – Eitweg

2. RAZRED E

Selani premagali Šentpeter

Z zmago 3 : 1 proti Šentpetru so se Selani javili v 2. razredu E. Zadelo so A. Mak in M. Kreutz ter Petritz (avtogol). Tudi Dobrla vas je z uspehom startala v sezono 2001/02. Pri 2 : 0 proti Reichenfelsu sta zadelo Hudl in Petek.

Rezultati: Galicija – Važenberk 4 : 2, Sele – Šentpeter 3 : 1, Pliberk II – Žvabek 1 : 1, Djekše – Sinča vas 0 : 0, Reichenfels – Dobrla vas 0 : 2, Maria Rojach – Šmarjeta/L. 3 : 0, Frantschach – Preitenegg 4 : 3

2. krog (11./12. 8.): Važenberk – Preitenegg, Šmarjeta/L. – Frantschach, Dobrla vas – M. Rojach, Sinča vas – Reichenfels, Žvabek – Djekše, Šentpeter – Pliberk II, Galicija – Sele

T. G.

KOLESARJENJE

»Paco« sedmi na kriteriju okrog dunajskega rotovža

Kolesar Peter »Paco« Wrolich se je od hudega padca na dirki Dunaj – Gresten – Dunaj pred tremi tedni, ko si je poškodoval roko, hitro opomogel. »Deset dni nisem mogel trenirati in nato mi se mi je trening zdel izredno naporen«, pripoveduje Wrolich o svoji poškodbi.

Kljub temu pa je loški kolesar na dobro zasedenem tradicionalnem kriteriju okrog dunajskega rotovža osvojil odlično sedmo mesto.

Od torka naprej »Paco« tekmuje na »Regio-dirki« po Nemčiji, kjer po poškodbi spet upa na dobre rezultate.

SLOVENSKI ŠPORTNI PABERKI

Olimpija in HiT Gorica

danes v pokalu Uefa

Minulo sredo so nogometaši Maribora Pivovarne Laško v povratni tekmi drugega predkroga lige prvakov po porazu s 3 : 1 v gosteh pri Glasgow Rangersih s skupnim rezultatom 1 : 6 končali letošnjo evropsko odisejajo. Danes pa bosta v predkrogu pokala Uefa nastopila še Olimpija in HiT Gorica. Najprej bodo ob 17. uri Goričani igrali v gosteh z azerbajdžanskim Neftčijem, ob 20.15 pa še Olimpija doma s Šafo, ki prihaja prav tako iz Azerbajdžana. Tako Ljubljana kot Primorci igrajo v dokaj slabi formi, toda azerbajdžanski ekipi kljub temu ne bi smeli biti pretežek zalogaj. Zanimivo bo tudi naslednje sredo, 15. avgusta, ko bo v Bežigradu prijateljska tekma med Slovenijo in Romunijo, ki bo Slovincem glavna preizkušnja pred nada-

ljevanjem kvalifikacij za svetovno prvenstvo.

Debevcu še druga kolajna

Najboljši slovenski strelec Rajmond Debevec je na evropskem prvenstvu v Zagrebu po srebrni kolajni v disciplini 60 leže z malokalibrskim orožjem osvojil v kategoriji 3 x 40 z velikokalibrsko puško z nastreljanimi 1164 krogi še bronasto odličje. Zlato je osvojil Finec Juha Hirvi (1.170), srebro pa Švicar Marcel Buerge (1.169).

Igor Primc prvi slovenski finalist

Tekmovanja na svetovnem prvenstvu v atletiki v kanadskem Edmontonu so v polnem teku. Nastopili so že trije slovenski atleti. Roman Kejžar je nastop v maratonu končal na 22. kilometru, ko je odstopil. Sprinterka Alenka Bikar se je na 100 m uvrstila s časom 11,31 v četrtfinale, tam pa tekla le 11,34 in za stotinko zgrešila nastop v polfinalu. Še najboljše se je doslej izkazal metalec diska Igor Primc, ki je v kvalifikacijah vrigel orodje 62,60 m daleč in se uvrstila med dvanajsterico finalistov. Do konca prvenstva imamo Slovenci še nekaj orožij v žezlu, predvsem skakalca v daljino Gregorja Cankarja.

D. T.

ŠAHOVSKI OREH št. 165

Silvo Kovač

Ajk – Derremo (1970)

Beli je samozavestno napadel črno damo na e-liniji in pri tem pozabil na svojega kralja, ki je utesnjen na prvi vrsti. Črni je kar dolgo razmišljal o umiku svoje dame, ko se mu je naenkrat posvetila zanimi-

va ideja, ki se mu je hitro uresničila. Odkrite zmagovalno potezo črnega!

Rešitev št. 164

Velemojster Sermek ne vzame bele dame, temveč se zadovolji s črno trdnjavo 1.Sd8! in možnostjo nadaljnega napada. Črni spozna nemoč in igra 1...Dc1: 2.Tc1: Tc1:+ 3.Ke2: Kd8: 4.Ke3. Tudi beli kralj se izogiba šahom črne trdnjave. 4...Lb2: 5.Dh4+ f6 6.Db4 in bela dama se je s kraljevega krila vrnila v aktivno igro. 6...Tc2 7.Kd3 Tf2: 8.Dd6+ in črni se je vdal.

